

УДК 37:008(045)

Н. І. Ашиток

СУЧАСНА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ МІЖЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВЗАЄМИН

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Анотація. Сучасний етап розвитку людства вимагає від системи освіти перегляду світоглядних принципів, спрямованих на пошук спільного між цивілізаціями, стратегій взаємодії спільнот, орієнтованих на кооперативні, а не конкурентні відносини. У сучасній суспільній свідомості переважає інструментальний підхід, який розглядає освіту як зовнішній чинник. З цієї точки зору аналізується укладання міждержавних угод у сфері освіти, проведення спільних наукових форумів тощо. Проте зовнішній чинник підпорядковується внутрішньому, відповідно з яким у суспільній свідомості утверджується уявлення про цінність освіти як життєвої стратегії. З позицій цього підходу фактором послаблення протистояння цивілізацій є освіта, що передбачає виховання людей у дусі миру і співпраці, розуміння спільності долі людства.

Ключові слова: цивілізація, конкуренція, холістична освіта, системний підхід, аксіологічний підхід, цінності.

Вступ

Сучасний етап розвитку людства вимагає від системи освіти перегляду світоглядних засад, спрямованих на пошук спільності між цивілізаціями, коеволюційних стратегій взаємодії спільнот, природи та суспільства, орієнтованих на кооперативні, а не конкурентні взаємини між людьми зокрема та цивілізаціями загалом (Карсаєвская, Ермоленко 2002, 265-275).

Поняття «цивілізація» походить від латинського *civilis* «громадянський, громадський, державний». Воно почало вживатися у франко- та англійській літературі в епоху Просвітництва та означало певний період в історії людства, який прийшов на зміну дикості та варварству, спосіб життя суспільства, що бере початок з епохи первісного стану. У такому значенні термін «цивілізація» одним із перших запровадив філософ А. Фергюсон, який цим терміном позначав стадію у розвитку людського суспільства, що характеризується існуванням суспільних страт, писемності тощо. Зі зростанням популярності наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття плюрально-циклічного підходу до вивчення історії, вживаючи цей термін, мали на увазі «локальні цивілізації» (Чарльз Ренув'є), як це буде використовуватися у нашому дослідженні.

У контексті плюрально-циклічного підходу тривалий час європейську цивілізацію багато філософів вважали найвищим рівнем розвитку культури, а інші типи суспільства на карті світу відносили до більш відсталих цивілізацій, причетних наздоганяти європейську. З часом дослідники почали тлумачити поняття «цивілізація» як певну стійку соціокультурну спільність людей, держав, що фіксує їхню своєрідність та унікальність на значних історичних відрізках часу (М. Данилевський, А. Тойнбі, О. Шпенглер). Таке розуміння цивілізації вимагало відмовитися від «європоцентризму», звеличення досягнень європейської цивілізації та визнати існування не лише західної цивілізації, а й інших.

Щоб цивілізації як соціокультурні спільноти були здатні існувати разом і взаємодіяти, безперечно, важливими є певні чинники – відповідні економічні форми організації виробництва, освіта, політико-правова система суспільства. Освітня сфера набуває особливої актуальності, оскільки від її стану залежить успішність функціонування інших сфер життєдіяльності суспільства. В зв'язку із зазначеним видається доречним тлумачення зазначеного

поняття американським філософом Д. Робертсоном, згідно із яким цивілізація – це інформація, оскільки стан та рівень розвитку людської цивілізації в кінцевому рахунку визначається рівнем та обсягом доступних даному соціуму знань, можливістю їхнього поширення, засвоєння, переробки та продукування, адже, які б конкретні економічні цілі не ставила перед собою людина, вона виробляє продукцію, товари та послуги лише на основі тих знань і винаходів, які засвоїла. І соціальний устрій держави, і політична влада визначаються тим, що людина знає та вміє (Robertson, 1990). Характер міжцивілізаційного співіснування також визначається тим, як виховані люди, що вони знають і вміють. А отже, освіта, у межах якої відбувається становлення цих осіб, є не лише основою успішного функціонування різних сфер життєдіяльності цивілізацій, а й чинником толерантного міжцивілізаційного співіснування.

Мета і завдання

Осмислення сучасного стану освіти у контексті міжцивілізаційних взаємин є метою статті, яка конкретизується у наступних завданнях: проаналізувати праці, в яких ідеться про існування сучасних соціокультурних спільнот, окреслити освітні проблеми, які виникають на основі особливостей міжцивілізаційних взаємин сучасності.

Методологія дослідження

Теоретико-методологічною основою дослідження виступають загальнонаукові та спеціальні методи і підходи, за допомогою яких вивчатиметься сучасна освіта у контексті міжцивілізаційних взаємин. Одним із таких підходів є системний підхід, який спрямований на розкриття цілісності педагогічних об'єктів (у даному випадку міжцивілізаційних взаємин у сфері освіти), виявлення у них різноманітних типів зв'язків та зведення їх в єдину теоретичну картину.

Результати

Одним із напрямів філософсько-педагогічних пошуків є той, що пов'язаний із вивченням педагогічної теорії та практики цивілізацій, передусім, традиційної східної (незахідної) та техногенної західної (Huntington 1996). Хоча не існує єдиної методології та систематики цивілізацій (Яковенко 1999, 84-92), зазвичай виділяють чотири і більше світових цивілізацій, наприклад, західну (або європейсько-американську), китайську (східну), мусульманську та індійську (Сух, Вишневіцькі, 2006), західну, ісламську, китайську, слов'янську, індуїстську, японську, латиноамери-

канську та африканську (Кирсанов 2008, 32-43). Доля людства залежить нині від характеру співіснування цивілізацій, яке у наш час часто є далеким від безконфліктного. Можливо, у майбутньому вони об'єднаються в єдину всесвітню цивілізацію або ж зуміють – незважаючи на відмінність у сфері основних цінностей та найвищих цілей – мирно забезпечити співіснування народів. Проте може виявитися, як вважають Ян Сух та Януш Вишневски, ресурси взаємної толерантності виявляться недостатніми для мирного співіснування, і це загрожуватиме людству самознищенням (Сух, Вишневський 2006). Одним із шляхів формування толерантних взаємин між цивілізаціями є освіта.

Освіта як цивілізаційний ресурс для пошуку консенсусу в питаннях взаємодії між соціокультурними спільнотами розглядається через низку аспектів: як спосіб цивілізаційно-культурних змін людини; процес виявлення та розвитку людської сутності, життєвого стилю; через соціальну практику та складову частину соціальної практики; спосіб розширення та фактор розвитку свідомості; критерій якості та параметр досягнутого цивілізаційного рівня. Крім зазначеного, освіта здатна виступати як механізм виховання ціннісних засад, спільних для представників різних цивілізацій.

У сучасній суспільній свідомості переважає інструментальний підхід, що розглядає освіту як зовнішній фактор. У контексті цього підходу вивчаються шляхи реалізації глобалізаційних процесів, які сприяють формуванню не лише єдиного економічного, політичного, культурного, а й єдиного освітнього простору. Деякою мірою зазначений підхід використовувався у дослідженнях Т. Антонюк, Н. Ашиток, Л. Дротянко, Н. Скотної, у яких зазначалась актуальність укладання міждержавних угод, обмін викладачами і студентами, проведення спільних нарад і наукових форумів, обмін науковими публікаціями, проведення спільних наукових досліджень, стажування в університетах тощо (Антонюк 2013, 149-155; Скотна, Ашиток 2013, 87-90; Дротянко 2010, 9-13). Зовнішній фактор підпорядкований внутрішньому, для вивчення якого доцільний аксіологічний підхід, ефективний при аналізі ціннісних розбіжностей між цивілізаціями як причини їх зіткнень загрозливого характеру. Про можливість таких зіткнень писав, зокрема, американський політолог Семюел П. Хантінгтон, який стверджував, що майбутні війни вестимуться не між країнами, а між культурами, і що ісламський екстремізм стане найбільшою загрозою для світу (Huntington, 1996). У контексті зазначеного набуває актуальності пошук аксіологічної спільності в усіх сферах життєдіяльності цивілізацій, серед яких, у зв'язку з можливим небезпечним протистоянням, на особливу увагу заслуговують конфлікт між західною та іншими цивілізаціями (за С. Хантінгтоном, передусім, мусульманською). Зазначені цивілізації втягнуті – хоча у різному ступені – у процес уніфікації світу, названого глобалізацією, яка навіть в економічному плані сприймається проблематично, а в мовному, релігійному, культурному – вкрай негативно, оскільки йдеться про домінування однієї з цивілізацій (західної) над іншими (Huntington 1996).

Західна цивілізація зуміла нав'язати свою систему господарювання усьому світу внаслідок її ефективності, що стало однією з передумов її домінування і в інших сферах життєдіяльності. Менш успішними у цьому плані виявилися традиційні суспільства Сходу, ціннісні орієнтири в яких відмінні від зазначених орієнтирів у західних суспільствах. Життєві сенси східної культури (йдеться, передусім, про мусульманську) є релігійно детермінованими – педагогіка спрямована на їхню передачу, і апелює до почуттів, релігійних переживань, жорсткого виконання норм поведінки. Набуття знань в освітньому процесі постає як засіб домогтися необхідної поведінки, виховання релігійних почуттів, переживань, уявлень. Метою виховання є включення індивіда до ортодоксального способу життя. Педагогіка, як і весь спосіб життя, сприяє відтворенню сакраментального типу особистості, а, отже, збереженню та зміцненню традиційного суспільства.

Теорія та практика виховання та освіти західної цивілізації розвивалася на інших базових ідеях культури. Ще в часи Античності було поширене критичне ставлення до досвіду минулого. Людина, звільняючись від пут полісної свідомості, орієнтувалася на власні сили, особистий успіх, прагнула незалежності. У пошуку істини людини домінував розум, який не відокремлювався від морального начала. У наш час західна цивілізація активно розвивається у постіндустріальному напрямку і вже сьогодні має унікальний досвід формування людини в умовах соціуму, що стрімко трансформується. У межах цієї цивілізації освіта покликана аргументовано з позицій науки сприяти формуванню нових світоглядних установок та моральних цінностей, пов'язаних із взаємодією людини з суспільством, виробничою діяльністю. Сучасний розвиток цієї цивілізації виявляє тенденції гуманізації суспільства, з одного боку, і передбачає зміну сенсожиттєвих установок у суспільній свідомості та самосвідомості кожної людини, з іншого – освітній процес постає як процес саморозвитку, самореалізації людини, що спрямовується принципами гуманістичного змісту та характеру.

У контексті визнання впливу на освіту міжцивілізаційних аксіологічних відмінностей набув актуальності пошук загальнолюдської ідентичності як ціннісної основи у цій сфері. Проявом пошуку стала активізація цивілізаційного бачення світу, згідно з яким світ розглядається в єдності різноманіття, що підпорядковується спільній меті – збереженню життя на Землі. У загальноцивілізаційному контексті відбувається переоцінка авторитету науки, значущість якої визнається разом з іншими типами світогляду: народного досвіду, релігії та міфології, філософії, мистецтва. Загалом у контексті міжцивілізаційних взаємин у наш час створюється холистична (цілісна, всеохоплююча) освіта на основі інтеграції всіх названих типів світогляду як рівноцінних, комплементарних, партнерських.

Обговорення

Розмірковуючи про майбутнє холистичної освіти, з деякою ймовірністю можна стверджувати, що процес цивілізаційного прогресу тривалий час обійматиме не

все людство однаковою мірою. Він буде притаманний лише для більш передових країн світу, тоді як більшість інших країн буде відсунутою на периферію у суспільному розвитку. Більше того, може статися, що в процес уніфікації освіти буде втягнута лише частина населення в країнах, тобто поділ людей на «добре освічених», тобто належно озброєних сучасними знаннями, з одного боку, та «стандартно освічених», з іншого боку, відбуватиметься не лише між окремими країнами, а й усередині країн. Тому марно очікувати у найближчому майбутньому формування холистичного виду освіти водночас в усіх країнах світу. Проте уже зараз створюється передумова для ослаблення протистояння, якою є виховання людей у дусі миролюбності та співробітництва, у дусі розуміння спільності долі людства та усвідомлення того факту, що різним націям, соціальним групам, релігіям, державам як повітря потрібні взаємні терпимість та повага.

Висновки

Перед людством стоїть спільна мета: зберегти цивілізацію, забезпечити власне виживання. У цьому контексті зближення систем освіти сприятиме зближенню держав, народів, культур і цивілізацій на основі аксіологічної спільності, тобто сфери головних цінностей та вищих цілей, які ставлять перед собою різні групи людей, різні частини людства. Це створює реальну надію, що цивілізації, незважаючи на істотні відмінності між ними, зближаться також у духовній сфері.

Список літератури

1. Huntington Samuel P. The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order. New York: Simon & Schuster, 1996. 367 p.
2. Robertson D. S. The information revolution. Communication researches. New York, 1990. Vol.17. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/009365090017002005/>
3. Антонюк Т. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української освітньої системи. *Наукові записки. Серія «Історичні науки»*. 2013. Вип.21. С. 149-155.
4. Дротянко Л. Особливості диверсифікації закладів вищої освіти в інформаційну епоху. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія*. 2010. № 1(11). С. 9-13.
5. Карсаєвська Т. В., Єрмоленко М. Т. Освіта у ситуації глобальних викликів: філософський аспект. *Філософія освіти. Серія «Symposium»*. 2002. Вип. 23. С. 265-275.
6. Кірсанов А. І. С. Хантінгтон про «Зіткнення цивілізацій» у контексті глобальних трансформацій. *Філософія та суспільство*. 2008. №3. С. 32-43.
7. Скотна Н. В., Ашиток Н. І. Вища освіта в епоху глобалізації. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія*. 2013. № 2(18). С. 87-90.
8. Сух Ян, Вишневіський Януш. Доля сучасних цивілізацій у перспективі уніфікації світової економіки. *Історія та сучасність*. 2006. №1. URL: <https://www.socionauki.ru/journal/articles/145570/>
9. Яковенко І. Г. Цивілізаційний аналіз, проблема методу. *Проблеми історичного знання*. М: Наука, 1999. С. 84-92.

Н. И. Ашиток

СОВРЕМЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ МЕЖЦИВИЛИЗАЦИОННЫХ ВЗАИМООТНОШЕНИЙ

Аннотація. Современный этап развития человечества требует от системы образования пересмотра мировоззренческих принципов, направленных на поиск общего между цивилизациями, стратегии взаимодействия сообществ, ориентированных на кооперативные, а не конкурентные отношения. В современном общественном сознании преобладает инструментальный подход, рассматривающий образование как внешний фактор. С этой точки зрения анализируется заключение межгосударственных соглашений в сфере образования, проведение совместных научных форумов и т. п. Однако внешний фактор подчиняется внутреннему, согласно которому в общественном сознании утверждается представление о ценности образования как жизненной стратегии. С позиций этого подхода фактором ослабления противостояния цивилизаций является образование, предполагающее воспитание людей в духе мира и сотрудничества, понимания общности судьбы человечества.

References

1. Antoniuk, Tetiana. 2013. "Mizhnarodne spivrobitnytstvo ta intehratsiia u haluzi osvity yak vazhlyvyi faktor konkurentospromozhnosti ukrainskoi osvitnoi systemy" ["International cooperation and integration in the field of education as an important factor in the competitiveness of the Ukrainian educational system"]. *Naukovi zapysky. Seriya "Istorychni nauky", Proceedings. Series "Historical Sciences"* 21: 149–155.
2. Drotianko, Liubov. 2010. "Osoblyvosti dyversyfikatsii zakladiv vyshchoi osvity v informatsiinu epokhu" ["Features of diversification of higher education institutions in the information age"]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Seriya: Filosofiia. Kulturolohiia, Proceedings of the National Aviation University. Series: Philosophy. Cultural Studies* 1(11): 9–13.
3. Ferguson, Adam. 1767. An Essay on the History of Civil Society. <https://oll.libertyfund.org/title/ferguson-an-essay-on-the-history-of-civil-society>
4. "Gryadyot li obrazovanie edinoj mirovoj civilizatsii?" ["Is the formation of a single world civilization coming?"]. 2017. In *Osnovy filosofii, Fundamentals of Philosophy*. Edited by L. Kulikov. https://bstudy.net/680008/filosofiya/gryadyot_obrazovanie_edinoj_mirovoy_tsivilizatsii
5. Huntington, Samuel. 1996. The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order. New York: Simon & Schuster.
6. Karsaevskaya, T. and M. Ermolenko. 2002. "Obrazovanie v situatsii globalnykh vyzovov: filosofskij aspekt" ["Education in a situation of global challenges: a philosophical aspect"]. *Filosofiia obrazovaniya. Seriya "Symposium", Philosophy of education. Series "Symposium"* 23: 265–275. SPt: Sankt-Peterburgskoe filosofskoe obshchestvo.
7. Kirsanov, Anatolij. 2008. S. Khantington o "Stolknovenii tsivilizatsiy" v kontekste globalnykh transformatsiy [S. Huntington on the "Clash of Civilizations" in the Context of Global Transformations]. *Filosofiia i obshchestvo, Philosophy and Society* 3: 32–43.
8. Obrazovanie i duhovnye cennosti sovremennoj civilizatsii [Education and spiritual values of modern civilization]. In *Lekcii po kursu "Filosofiia i istoriya obrazovaniya", Lectures on the discipline "Philosophy and History of Education"*. <https://students-library.com/library/read/18098-obrazovanie-i-duhovnye-cennosti-sovremennoj-civilizatsii>
9. Renouvier, Charles Bernard. 1875. Essais de critique générale <https://books.google.co.zm/books?id=XiQAAAAQAAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>
10. Robertson, D.S., 1990. The information revolution. Vol.17 of Communication researches. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/009365090017002005/>
11. Skotna, Nadiia and Nadiia Ashytok. 2013. "Vyshcha osvita v epokhu hlobalizatsii" ["Higher education in the era of globalization"]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Seriya: Filosofiia. Kulturolohiia, Proceedings of the National Aviation University. Series: Philosophy. Cultural Studies* 2(18): 87–90.
12. Sukh, Yan and Yanush Vishevski. 2006. "Sudba sovremennykh tsivilizatsiy v perspektive unifikatsii mirovoy ekonomiki" ["The fate of modern civilizations in the perspective of unification of the world economy"]. *Istoriya i sovremennost, History and Modern Time* 1. <https://www.socionauki.ru/journal/articles/145570/>
13. Yakovenko, Igor. 1999. Tsivilizatsionnyy analiz. Problema metoda [Civilizational analysis, the problem of method]. In *Problemy istoricheskogo poznaniya, Problems of Historical Study*, 84-92. Moscow: Nauka.

Ключевые слова: *цивилизация, конкуренция, холистическое образование, системный подход, аксиологический подход, ценности.*

N. Ashytok

MODERN EDUCATION IN THE CONTEXT OF INTER-CIVILIZATIONAL RELATIONS

Introduction. The current stage of human development requires the education system to review the worldview principles aimed at finding commonalities between civilizations, co-evolutionary strategies for the interaction of communities, nature, and society, focused on cooperative relations between people in particular, and civilizations in general. That is why research is relevant in that education is considered as a resource capable of improving tolerant relations between civilizations. **The aim** of the article is to understand the current state of education in the context of inter-civilizational relations. **The task** is to analyze the works that talk about the existence of modern sociocultural communities and to outline the educational problems that arise on the basis of the features of contemporary inter-civilizational relations. **Research methods** are general scientific and special methods and approaches used for the study of education in the context of inter-civilizational relations, one of which is a systematic approach aimed at revealing the integrity of pedagogical objects (inter-civilizational relations in the field of education), identifying various types of connections in them, and unifying into a single theoretical picture. **Research results.** Modern social consciousness considers education an external factor. The external factor is subordinated to the internal one, according to which the idea of the value of education as a life strategy is established in the social consciousness. To study the internal factor, an axiological approach is appropriate, in the context of which the value differences between civilizations are investigated as the reason for their possible collisions of a threatening nature. In the context of inter-civilizational relations, the actualization of education problems is due to the reassessment of values and the search for the content of universal human identity. A manifestation of the reevaluation of values was the activation of the civilizational vision of the world as the unity of diversity, including in the field of education, on the basis of common human tasks and values. Nowadays, holistic education is being created, which is based on the integration of different types of worldview as equal, complementary, and partnership. **Discussion.** The process of rapid civilizational progress will not cover all humanity equally for a long time. And therefore expect the formation of the specified type of education in all countries of the world. However, a prerequisite for weakening the confrontation is already being created, which is education in the spirit of peace and cooperation, understanding the shared fate of humanity, tolerance, and respect. **Conclusions.** The convergence of education systems will contribute to the convergence of states, peoples, cultures, and civilizations on the basis of axiological commonality, that is, the sphere of basic values and higher goals. This gives rise to the hope that civilizations, despite significant differences, will converge in the spiritual sphere, and this will help avoid the possible self-destruction of humanity.

Keywords: *civilization, competition, holistic education, system approach, axiological approach, values.*

УДК: 124.5:316.423.3 (045)

В. І. Онопрієнко, М. В. Онопрієнко

КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ, ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ

Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г. М. Доброва НАН України
e-mail: valonopr@gmail.com

Анотація. *Протягом півстоліття на пострадянському просторі точаться дискусії щодо найбільш ефективної інноваційної моделі науки та вищої освіти. В радянські часи був зроблений вибір на користь системи Московського фізтеху. Цей вибір був зроблений академіком П. Л. Капицею, фізиком, інженером, інноватором, лауреатом Нобелівської премії (1978), учнем видатного фізика, директора Кавендишської лабораторії Ернеста Резерфорда. В Києві цю інтегровану освітньо-наукову модель підтримали академіки президент АН УРСР Б. Є. Патон та віце-президент В. М. Глушков. Цей етап дав Україні десятки висококваліфікованих науковців та інноваторів. Але російсько-українська війна поклатала край цьому і сприяла новому етапу розвитку. На базі провідних інститутів НАН України було сформовано Київський академічний університет.*

Ключові слова: *науково-технічні знання, інноваційний розвиток, технології, гуманітарні науки, філософські узагальнення, методологічні засади.*

Вступ

З 60-х років минулого століття, коли історико-епістемологічною альтернативою логічному емпіризму стала концепція парадигм та наукових революцій Томаса Куна, чітко позначилося предметне поле західної академічної науки та її звернення до історичних основ науки (Онопрієнко В. І., Онопрієнко М. В. 2019). Інша традиція склалася у вітчизняній науковій школі, де поступово зміцнилося визнане всередині академічного співтовариства уявлення, що поняття «парадигма» націлює на аналіз соціокультурної обумовленості продукування та трансляції наукових знань (Онопрієнко В. І., Онопрієнко М. В. 2014). Зазначений аспект суттєво вплинув на специфіку становлення Київського академічного університету, в системі якого був реалізований принцип освітньої діяльності – «навчання через дослідження».

Цей принцип ґрунтувався на поєднанні високоякісної базової освіти та наукової роботи в університеті, що дозволяло реалізувати неперервну наукову освіту.

Мета статті: історична і методологічна реконструкція принципів та настанов в Україні системи вищої освіти для дослідницьких цілей.

Методологія дослідження

У роботі застосовано сукупність філософських та загальнонаукових підходів та методів: об'єктивності, сходження від абстрактного до конкретного. Системний підхід дозволяє адекватно аналізувати систему науки і поєднується з наукознавчими розробками і висновками.

Результати

Державна наукова установа «Київський академічний університет» (КАУ) – дослідницький університет